

udregnet, at nu kan den bringes i Forbindelse med andre Sager, og saa vil den blive Gjenstand for yderligere Standsning, saa at det ikke lader sig beregne, naar den saa vil komme frem. Tager vi nu fat paa den, kunne alle Forberedelser blive gjorte og Fortsættelsen af Bevillingen kan gøres paa næste Mars Finantslov, saaledes at man i Løbet af høit regnet $1\frac{1}{2}$ Aar kan have hele Etablissementet bragt hen imod sin Afslutning, saaledes at de Handlende kunde rykke ind i de Lokaler, der blive indrettede for dem. Hvad angaar de Fordringer, den ærede Ordfører stillede, den ene med Hensyn til Spørgsmaalet om, at dette Anlæg skulde kunne forrente sig, skal jeg dertil bemærke, at der er god Udsigt til, at der af de Indtægter, som kunde indkomme, kan svares en nogenlunde rimelig Rente af, hvad Udførelsen af dette Anlæg kan koste, men jeg tror dog, at vi ikke i dette Tilfælde skulle være strengere i Retning af at kræve Forrentning af de Anlæg, Staten foretager, end vi have været i saa overordentlig mange Tilfælde. Vi have her voteret Summer til en Statsdampskibsforbindelse mellem Esbjerg og England, og vi have vedtaget forskjellige Jernbanelove, hvor man ikke har reist det Spørgsmaal om Udgifternes Forrentning og det Krav, som den ærede Ordfører stiller i dette Dieblif. Naar man derfor nu tager denne Sag paa den Maade som den, den ærede Ordfører fører Ordet for, baade med Hensyn til nu at opsætte Spørgsmaalet, og at kræve Forrentning, saa ser det ud, som man gjorde nogen Forskiel paa hvilke Dele af Befolkningen, det er, der skal høste Nytte af de Foretagender, som der kan være om at føre igjennem. Med Hensyn til den anden Betingelse, den ærede Ordfører omtalte, at kræve Skattefrihed for dette Anlæg, da vil det formentlig være den høit agtede Finantsministers Sag at udtale sig om dette Forhold, men ogsaa formener jeg isvrigt, at man ikke i dette Tilfælde skal stille andre Fordringer, end man stiller under andre Omstændigheder, hvor Staten opfører Bygninger eller foretager Anlæg. Som sagt i Manges Interesse, særlig i de Handlendes Interesse her i Hovedstaden, anbefaler jeg, at vi fremme dette Lovforslag og bringe det til Afgjørelse, saa at der kan blive høftet i Tide den Nytte af dets Gjennemførelse, som jeg tror, der vil blive vundet for Mange.

H. Holm: Det indrede mig Noget at høre de Udtalelser, der fremkom fra det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgfreds (Dinesen). Thi jeg mindes, at han for saa Dage siden holdt en Formaningstale

til Folkethinget om, at det ikke ved Opsførelse af nye Bygninger skulde gaa letfindigt tilværts, men meget nøie overveie den Slags Foretagender, og han bebrejdede os, at vi altfor let vare gaaede hen over den Slags Ting. Jeg havde derfor været sikker paa, at det ærede Medlem ogsaa i dette Tilfælde vilde have havt, at Sagen i hvert Fald kunde blive overveiet paa ganske ordinær Vis. Under almindelige Forhold vilde denne Sag vist have en let Gang gennem Rigsdagen, men at den skulde kunne føres igjennem nu i denne Samling, hvis Ministeren i Aar, som han jo i de senere Aar har gjort, slutter Rigsdagssamlingen den 1ste April, tvivler jeg dog Noget paa. Jeg tvivler paa, at de Spørgsmaal, der staa i Forbindelse med denne Sag, tilfulde kunne opløres i Løbet af de $1\frac{1}{2}$ Døgn, der saaledes ere tilbage. I Hjør, da vi havde Sagen for, var der blandt det Udvalgs Medlemmer, som havde Sagen til Forhandling, ingen Tvivl om, at den nuværende Frilagerbygning er i høi Grad uensigtsmæssig indrettet, at der baade er indskrænket Plads, at der er altfor mørkt og flere andre Ulemper derved. Altsaa, der var forsaavidt ingen Tvivl om, at der maatte ske en Forandring der, og Udvalget indstillede derfor ogsaa til Thinget, ikke blot, at der blev kjøbt nogle Grunde paa Toldbodveien, som kunde benyttes til Udvidelse af Frilagrene, men ogsaa at faae Spørgsmaalet om nye Bygninger undersøgt, faae Tegninger tilveiebragt osv. Men der var en Ting, som Udvalget tillige var opmærksom paa, og det var, at der var en vis Forbindelse mellem dette Spørgsmaal og Spørgsmaalet om Frihavn i Rjøbenhavn; ikke saaledes, at disse to Ting skulde være noppløseligt knyttede til hinanden, men saaledes at man dog maatte have nogen Forestilling, om der kom en Frihavn, hvilket Omfang den kunde have Rimelighed for at faae, og hvor den omtrent vilde komme til at ligge; thi deraf afgang det for en stor Del, hvilket Omfang det var nødvendigt at give det nye Frilager paa Toldbodpladsen. Ganske vist have Frihavn og Frilager hver sit Omraade og hver sin Opgave, men der er dog en vis Forbindelse derimellem, idet der i Frihavnen skal anlægges flere større Frilagere. Hvis man ingen Frihavn fik, vilde man absolut være nødt til at lægge en større Frilagerbygning paa Toldboden, og jo større Frihavnen bliver, jo mere der bliver der af Frilager, desto mindre behøver selvfølgelig den Bygning at være, som skal opføres paa Toldboden. Derfor vedtog Udvalget, at begge Dele skulde undersøges i Forening,